

Provjera proroka

“Ljubljani, nemojte vjerovati svakome duhu, već duhove podvrgnite kušnji da vidite jesu li od Boga, jer su se pojavili mnogi lažni proroci u svijetu.” (1. Ivanova 4,1)

Biblijski tekstovi: Daniel 10,7-19; Ponovljeni zakon 13,1-5; Izaija 8,20; Ivan 11,25; Djela 15,36-39; Jeremija 28,9.15-17.

Pravi dijamant jedan je od najvrjednijih dragulja na Zemlji. Naravno, može se napraviti dosta toga što izgleda skoro identično kao dijamant, ali je bezvrijedno. Kako onda možemo znati je li dijamant pravi ili lažni? Najbolji je način da se on ispita. Neki testovi mogu se obaviti i kod kuće uz pomoć par jednostavnih alata. Drugi zahtijevaju detaljno stručno ispitivanje. Većina tih testova sama po sebi ne daje konačne rezultate, ali ako dijamant prođe više testova, može se sa sigurnošću zaključiti da je pravi.

Dijamant je istovremeno i jedan od najtvrdih materijala na Zemlji. Njegova čvrstoća djelomično se ogleda u sposobnosti da izdrži vrlo visoke temperature i dramatične temperaturne promjene. Da biste provjerili dijamant, možete ga zagrijati uz pomoć upaljača ili plamenika, a onda ga spustiti u hladnu vodu. Pravi dijamant neće biti oštećen, a lažni će se vjerojatno raspasti!

Dar proroštva vredniji je od bilo kojeg dijamanta, ali nekome tko tvrdi da ga posjeduje ne može se tek tako vjerovati na riječ. Ta tvrdnja mora se provjeriti. Ovog ćemo se tjedna baviti biblijskim prorcima da bismo otkrili biblijska načela koja se koriste za provjeru njihove autentičnosti.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 668—674.

ULOGA NATPRIRODNOG

Tijekom izlaska, nakon što su napustili Egipat, Gospodin je ovako govorio svojem narodu o proročkom daru koji će se javljati među njima: "Saslušajte riječi moje: 'Nađe li se među vama prorok, u viđenju njemu ja se javljam, u snu njemu progovaram.'" (Brojevi 12,6)

Proročka poruka i poziv često uključuju natprirodno. To svakako nadilazi običan dojam ili ideju koju netko ima. Prorok prima izravnu vijest od Boga, često preko proročkih snova ili viđenja (Daniel 8,1; Izaija 1,1; Djela 9,10 itd.), što može biti praćeno nekim dojmljivim fizičkim pojavama.

Navedite neke od neobičnih fizičkih pojava koje je prorok Daniel doživljavao kada je imao viđenje. Daniel 10,7-19.

.....

.....

.....

Daniel je izgubio svu snagu kad je imao viđenje, i tijekom tog iskustva bio je potpuno pod Božjim nadzorom. Premda oni koji su bili s njim nisu dobili viđenje, prisutnost božanskog bila je toliko snažna da su se razbježali i posakrivali u strahu. Preko tih pojavnosti Bog skreće pozornost na proroka, kako bi proročka poruka došla do punog izražaja.

Čemu nas ulomak iz Ponovljenog zakona 13,1-5 uči o proročkom daru?

.....

.....

Međutim, iako te vidljive pojave pokazuju da je na djelu natprirodna sila, to ne znači automatski da je osoba nadahnuta od Boga. Sotona također može pokazati natprirodnu silu. Nijedan pojedinačni dokaz ne potvrđuje proročku službu. Prorok mora biti provjeren neovisno o tim fizičkim fenomenima. Natprirodno djelovanje nije potvrda istinskog proročkog dara. Moraju biti prisutni svi biblijski pokazatelji za pravog proroka da bismo nekoga prihvatili kao Božjeg glasnika. Povijest je, nažalost, puna lažnih proroka (vidi Matej 7,15).

U nekim su kulturama natprirodne pojave češće nego u drugim. Zašto ipak moramo biti vrlo oprezni kad nastojimo saznati potječe li neka natprirodna pojava doista od Boga?

USKLAĐENOST S BIBLIJOM

Premda mi ljudi često varamo i proturječimo sami sebi, Bog ne laže (vidi Brojevi 23,19). Poruke koje On daje preko proroka također otkrivaju tu dosljednost. Njegova nepromjenjiva istinoljubivost ogledat će se u proročkim porukama koje On daje.

Pročitajte Izaija 8,20. Koju ključnu misao Bog tu iznosi?

.....

.....

Biblija je uvijek konačno mjerilo kada je riječ o nadahnuću. Proroci moraju biti provjereni uspoređivanjem onoga što govore s onim što Biblija kaže. Pravi prorok nikad neće proturječiti biblijskoj istini, niti će umanjivati njezinu važnost, niti će odvlačiti pozornost od nje. Zato je poznavanje Svetog pisma tako presudno za one koji žele slijediti Gospodina kako ne bi bili prevareni djelovanjem lažnih učitelja i lažnih proroka.

U Starom i Novom zavjetu proroci koji su se javljali kasnije tijekom povijesti, često su se osvrćali na proročke spise svojih prethodnika kao na uzor za vlastitu proročku službu. Kasniji biblijski proroci otkrivaju dodatne uvide u Božje planove i način spasenja, ali oni nikad ne proturječe osnovnim načelima i konceptima koje je Bog već dao.

Čemu nas 2. Petrova 1,19-21; Rimljanima 15,4 i Jakov 1,17 uče o Bogu i proročkim porukama koje je On slao tijekom vjekova?

.....

.....

Starozavjetni temelj za razumijevanje plana spasenja postavljen je u prvom proročanstvu koje je sam Bog dao u Postanku 3,15. Žrtveni sustav bio je slikoviti prikaz tog plana, ali detalji o tome kako će Božje Janje, Isus Krist, doći, živjeti i umrijeti za čovječanstvo razjašnjavani su korak po korak u kasnijim proročanstvima. Biblijski izvještaj pokazuje da Bog otkriva istinu onda kad ju je Njegov narod u stanju razumjeti. To omogućava da se razumijevanje istine produbljuje sa svakim novim naraštajem. To je ono što se podrazumijeva pod pojmom "postupno otkrivanje istine" ili "napredovanje istine." Što znači da će kasniji naraštaji često imati dublje razumijevanje istine od prethodnih.

Postoji, međutim, jedan ključni trenutak koji se ne može pre-naglasiti — nova otkrivenja nikad ne proturječe istini koju je Bog dao prije.

KRISTOVO UTJELOVLJENJE

Prema 1. Ivanovoj 4,1-3, vjerovanje u Isusovo utjelovljenje kao kriterij istinitosti, već samo po sebi isključuje osobe iz drugih velikih svjetskih religija koje tvrde da su proroci, ili one koje tvrde da su povezane s duhovnim kraljevstvom, ali ne pripadaju nekoj određenoj religiji. Ako netko “ne priznaje da je Isus Krist došao u tijelu”, ta osoba “nije od Boga” (1. Ivanova 4,3 — Šarić).

Kada je pisao te retke, Ivan je mislio na lažne učitelje koji su tvrdili da Isus nije ni bio ljudsko biće, već da je samo tako izgledao. Međutim, taj kriterij ima širu primjenu. Nije samo prorok taj koji treba priznati da je Isus bio stvarna osoba koja je živjela na Zemlji. Većina kršćana u to vjeruje. Ivan se, dakle, bavio vrlo konkretnim spornim pitanjem koje se postavljalo u to vrijeme, ali njegove proročke riječi, iako su upućene u posebnim okolnostima, i dalje sadrže važne istine i za kasnije naraštaje.

Što nam sljedeći redci govore o Isusu: Ivan 3,16; 2. Korinćanima 5,21; Ivan 11,25; Hebrejima 4,14.15; Ivan 14,1-3?

.....

.....

.....

Pravi proroci moraju vjerovati da je Isus bio utjelovljeni Bog, a ipak potpuno čovjek. Oni također moraju prihvatiti cjelokupnu istinu o Isusu — o Njegovom poslanju, bezgrešnom životu, pomiriteljskoj smrti, uskrsnuću, velikosvećeničkoj službi na Nebu i Njegovom drugom dolasku. To je više od razumskog prihvaćanja činjenice da je Isus živio na Zemlji. Isus mora biti glavnina prorokovih učenja, a ne tek puki dodatak. Njegove poruke trebaju voditi ljude u spasonosni odnos s Isusom.

Duhom Svetim nadahnuta proročka riječ Božji je svjetionik koji rastjeruje tamu u nama dok Isus, Zvijezda Danica, ne osvane u našim srcima, a proročki dar nas sjedinjuje s Njim i trajno nas upućuje k Njemu.

Proroci koji veličaju Isusa neće okupljati vlastite sljedbenike niti uzdizati sebe same (Djela 4,12). Spremno će služiti onima kojima su poslani i neće ih iskorištavati. U isto vrijeme, kao što ćemo vidjeti sutra, Božji proroci bili su obični ljudi i, poput nas ostalih, grešnici kojima je potrebno Evanđelje.

Zašto je za našu vjeru toliko bitno shvaćanje da je Isus, koji je u potpunosti Bog, umro kao naša Zamjena podnijevši kaznu za naše grijeh? Što gubimo ako smetnemo s uma taj nauk?

DOBRI PLODOVI

U Govoru na gori (Matej 5—7), Isus je zacrtao temelje kršćanske Crkve. Po svemu sudeći, proročka služba bila je sastavni dio tih temelja. Uostalom, Isus je upozorio na lažne proroke rekavši: “Dakle: prepoznat će te ih po njihovim rodovima.” (Matej 7,20)

Kakvoća ploda može se ocijeniti samo s protokom vremena. Promatranjem prorokovog karaktera i rezultata do kojih dolazi na osnovi njegovih poruka, možemo uvidjeti privlači li taj prorok ljude k Bogu ili ih odvodi od Njega.

Pročitajte Jona 1,1-3; Djela 15,36-39; Galaćanima 2,11-14. Čemu nas ovi ulomci uče o prorocima?

.....

.....

.....

Biti prorok, međutim, ne čini osobu bezgrešnom niti nepogrešivom. U biblijskim primjerima Jone, Pavla, pa čak i Petra vidimo pogreške i karakterne mane. Samo Bog je bez mane. Njegovi glasnici to nisu. Proroci, kao i svi mi, imaju slabosti, ali njihov život mora biti jasno usmjeren na Boga, i oni ne smiju nijekati svoju službu načinom života koji je suprotan poruci koju iznose.

Nijedan prorok ne odražava u potpunosti Isusov primjer, ali pravi prorok je odan načelima i životnim pravilima Božjeg kraljevstva (Matej 7,16-20). Na svakoga tko tvrdi da je Božji glasnik, a čiji način života otvoreno proturječi poruci koju nosi, treba gledati sa sumnjom.

Premda je proročki poziv težak, mnogi su proroci donosili “dobre plodove” tijekom svoje službe. Na primjer, Mojsije je uspješno vodio Izraelce kroz pustinju (Ponovljeni zakon 34,10-12). Hagajeva vjernost ohrabrila je stanovnike Judeje da počnu s gradnjom drugog hrama, koja je bila obustavljena devetnaest godina (Hagaj 1,12). Izaija je nepokolebljivo služio četvorici judejskih kraljeva vodeći ih kroz burna vremena i upućujući na Mesiju (Izaija 39,5,6; Izaija 53,4-6). Ne možemo zaboraviti Danielovu iskrenu ispovijed (Daniel 9,15) ni Jeremijinu posvećenost sa suzama (Jeremija 9,1). Usprkos tome što su često bili progonjeni i zlostavljani, pravi proroci uvijek su pokazivali ljubav prema Bogu i Njegovom narodu, što je obilježje plodonosne službe.

Koliko su vas često pobožni muškarci i žene razočarali svojim postupcima ili karakternim manama? Koju važnu lekciju možete naučiti iz tih iskustava?

ISPUNJENA PROROČANSTVA

Ljudi često misle da je prorok netko tko pretkazuje budućnost, ali to je samo jedan aspekt proročkog djela. Posao proroka obuhvaća mnogo više od toga. Proroci vraćaju ljude Božjoj riječi i pružaju ohrabrenje, savjete i upozorenja.

Osim što pomažu ljudima da saznaju i pripreme se za buduće događaje, zašto još proroci pretkazuju budućnost? Vidi Jeremija 28,9.15-17.

.....

.....

Ispunjena proročanstva još su jedan način za provjeru proroka. Proročanstva pravog proroka trebala bi se ispuniti kao što je najavljeno: "Ako se ono što prorok objavi u Božje ime ne dogodi, ne pokaže se istinitim, tu poruku nije izgovorio Bog. Taj prorok drznuo se govoriti sam od sebe. Nemoj ga poštovati." (Ponovljeni zakon 18,22 — Suvremeni hrvatski prijevod) Međutim, taj način provjere može biti nezgodan za primjenu jer su neka proročanstva uvjetna. To jest, ona se možda neće ostvariti kao što je prorok pretkazao ako uvjeti ne budu zadovoljeni.

To načelo vidimo u slučaju proroka Jone i njegovog proricanja protiv Ninive. Jonina poruka bila je prilično kratka i oštra: "Još četrdeset dana, i Niniva će biti razorena." (Jona 3,4) Pa ipak, to se nije dogodilo onako kako je preorečeno. Zašto?

Pročitajte Jeremija 18,7-10. Čemu nas to još uči o uvjetnim proročanstvima?

.....

.....

Uvjetna proročanstva ovise o tome kako ljudi reagiraju na Božje poruke. Ako promijene svoj stav i ponašanje, do najavljenog događaja možda neće doći. Stanovnici Ninive primili su Jonino proročanstvo k srcu i promijenili svoje putove, tako da ih Bog nije uništio (Jona 3,10). Kada su kasniji naraštaji zaboravili to proročko upozorenje, i kad je Niniva ponovno postala zlo, okrutno mjesto, Bog ju je uništio. Bog poznaje budućnost, ali mi ne. Međutim, naše odluke i izbori uvelike određuju našu budućnost.

Zašto je važno da razumijemo pojam uvjetnog proročanstva? Kako nam to u velikoj mjeri može pomoći da biblijsku istinu bolje shvatimo?

"ISPITAJTE I VIDITE"

Prihvatanje proročkog dara Ellen G. White od strane adventista sedmoga dana, od samih početaka do danas, nailazilo je na izazove slične onima s kojima su se suočavali i mnogi biblijski proroci. Već nakon prvog viđenja koje je Ellen G. White dobila u prosincu 1844., neki su doveli u pitanje njezine proročke tvrdnje. To je navelo adventiste koji su svetkovali subotu (kasnije adventiste sedmoga dana) da razrade argumente u prilog proročkom daru Ellen G. White.

Prvo, obrazložili su teološku opravdanost vjerovanja u trajanje dara proroštva do svršetka vremena. Biblija podupire suvremeno javljanje dara proroštva, tvrdili su. Na osnovi Joela 2, Otkrivenja 12,17 i drugih tekstova, proročki dar bit će posebno vidljiv u "posljednjim danima" i postat će "znak prepoznavanja" Božjeg naroda posljednjeg vremena (vidi Gerhard Pfandl, "The Gift of Prophecy and God's Remnant Church", *The Gift of Prophecy*, 4. poglavlje).

Drugo, rani adventisti zapazili su da dar Ellen G. White vrši pozitivan utjecaj na vjernike. Na primjer, njezini proročki uvidi pomagali su da se vjernici koji su prisustvovali subotnjim konferencijama krajem 1840-ih ujedine i nadvladaju neslaganja oko biblijskih doktrina. Njezin dar nastavio je donositi "dobar plod" u desetljećima koja su uslijedila, a njezini spisi su i dalje utjecajni unutar vjerske zajednice adventista sedmoga dana.

Treći argument u obranu Ellen G. White odnosi se na natprirodne elemente njezinih viđenja. Dok je bila u viđenju, kao što smo napomenuli prije, Ellen G. White je pokazivala natprirodne sposobnosti — izvještavala je o činjenicama i okolnostima koje su joj bile nepoznate, otkrivala je buduće događaje, dobivala je natprirodnu snagu i nije bila u stanju upravljati niti utjecati na vrijeme pojavljivanja svojih viđenja, između ostalog.

Danas adventisti sedmoga dana nastavljaju naglašavati argumente koji podupiru vjerodostojnost dara Ellen G. White. Premda su ti argumenti čvrsti, posebno snažan "dokaz" u prilog daru Ellen G. White osobno je iskustvo s njezinim spisima. Kao što je psalmist David savjetovao: "Kušajte i vidite kako dobar je Jahve" (Psalmi 34,9), jedino kada uz molitvu čitamo spise Ellen G. White možemo ispravno procijeniti njezine proročke tvrdnje. Dobro mjesto za početak njezina je mala ali vrlo omiljena knjiga *Put Kristu*. Zatim slijedi niz od pet knjiga pod nazivom "Veliki sukob", koja prati temu velikog sukoba od Postanka do Otkrivenja. Njezini spisi široko su dostupni u tiskanom i elektroničkom obliku (vidi EGWWritings.org) i prevedeni su na mnoge jezike. Da biste saznali više, posjetite internetsku stranicu <https://whiteestate.org/absg/9>.